

Formannen har ordet

Så er vi i gang igjen med et nytt år. Vi har også i år store oppgaver foran oss, blant annet i Mølla. Det skal bli spennende å se hva vi får til der nede. Møllekomiteen kommer vel frem til en plan for det videre arbeidet. Så blir det opp til medlemmene og trå til med dugnadsarbeidet.

Vi har også et rikholdig program for sommeren, med markvandring, bussturer, oldtidsmarsjen, loppemarkede m.m.

Det er viktig å legge merke til at laget har fått i stand egen hjemmeside på internett, så bruk den til å hente informasjon og komme med innspill.

Til slutt vil jeg takke alle styremedlemmer, tillitsmenn, skribenter og redaktører for det store arbeidet dere legger ned for historielaget.

Ole Rud

Hva har hendt, og hva hender?

Dette har hendt :

22. november Lansering av 2. bind av bygdeboka «Røyken - Bygda og menneskene - 1940 - 2000»
8. desember Julemøte
23. mars Årsmøte
16. mars Kulturdagene 2006

29-30 apr. Bruktmarked/Loppetorg

Hva hender i lagets regi?

11. juni Markvandring
18. juni Busstur til Kongsberg
– Labro museer, omv. Arne Gytrup
– Kongsberg kirke, omv. Hesselberg Løken

Avreise fra Kornmagasinet kl. 10.00. Kr. 150,- pr. person dekker busreise og adg. avgift i Kongsberg kirke.

27. august Markvandring
10. sept. Oldtidsmarsjen
12. oktober Medlemsmøte
7. des. Julemøte

Ny runde med «Bli kjent i egen bygd» vurderes arrangert i 2007.

Husk: Kornmagasinet er åpent hver torsdag fra kl. 18.30 og til ca. 20. Vi ønsker alle velkommen innom til en prat og eventuelt et besøk på bygdesamlingen.

Røyken historielag - styret 2006/2007

Verv	Navn	Adresse	Tlf/mobil
Formann	Ole Rud	Helgerovn.2, 3430 Spikkestad ole-rud@online.no	31-28 46 10 911 85 202
Nestformann	Bjarne Kjos	Boks 62, 3431 Spikkestad bjarne.kjos@trygdeetaten.no	31-28 33 13 934 13 927
Kasserer	Arne Trulsvik	Bryggevn. 46A, 3470 Slemmestad brith.trulsvik@online.no	31 28 11 84 913 21 705
Sekretær	Anne-Kirsti Andresen	Nyvn.7, 3470 Slemmestad anne.andresen@royken.kommune.no	31 28 23 03 908 09 253
Styremedlem	Berit Jakslund	Aukeveien 54, 3472 Bødalen beritjo1@start.no	31 28 18 93 930 23 718
Varamedlem	Bjørn Fossnes	Utsikten 18, 3911 Porsgrunn b-foss@online.no	35-55-89-09 922 58 512
Varamedlem	Ole Sønju	Krystallveien 37, 3478 Nærnes ksonju@start.no	31 28 12 54
Varamedlem	Kristin Ølstad	Gaupeveien 1, 3470 Slemmestad kristed@frisurf.no	31 28 00 63 988 74 347

Årsberetning 2005/2006

Styret:

Styret har i perioden bestått av:

Ole Rud	- formann
Bjarne Kjos	- nestformann
Arne Trulsvik	- kasserer
Anne-Kirsti Andresen	- sekretær
Kari Sletner	- styremedlem
Ole Sønju	- varamedlem
Bjørn Fossnes	- varamedlem
Berit Jaksland	- varamedlem

Styremøter/medlemsmøter:

Det har vært avholdt 11 styremøter, 1 medlemsmøte, julemøte samt årsmøte i perioden.

Vi har utgitt 2 bygdemagasin og 1 årbok.

Medlemmer:

Laget har 713 medlemmer per 31/12-05.

Aktiviteter:

«Bli kjent i egen bygd»

Kurset ble holdt over 3 kvelder i april, og avsluttet med en busstur.

Det var stor oppslutning også denne gangen, og 58 var påmeldt til første kvelden.

Det var til og med noen som ble avvist.

Dette er et populært tiltak som vi kommer til å gjennomføre ca. hvert tredje år.

29/5 – Markvandring

Turen gikk fra Spikkestad sentrum – Lindorff – Bjørndalen – Ovnerud – og tilbake til Spikkestad sentrum, en tur som tok ca. 3-4 timer med innlagt matpause. Guide på turen var Ole Sønju. Ca 30 deltakere møtte opp.

Grodalen mølle

Kjøpekontrakten ble undertegnet 1. juni.

Vi har sikret oss en stor flott eiendom og mye arbeid fremover.

En egen komité er valgt for å sikre fremdriften av arbeidene ved mølla.

Det er foretatt en del opprydding/bortkjøring, men mye står fortsatt igjen.

Ledige hender er velkomne.

1/6. Budstikka-stafetten – stand Rortunet

I forbindelse med markeringen av 1905 jubileet, arrangerte Røyken og Hurums Avis en stafett.

«Budstikka» kom med båt fra Hurum og gikk videre til Asker Kommune.

Historielaget hadde i den forbindelse stand på Rortunet, hvor vi bla.a. solgte gamle bøker. Interessen var heller laber.

10-11/6 – Rortunet

Vi hadde også i år stand på markeds- dagene. Historielaget velger i fremtiden å profilere seg utenom disse arrangementene.

21/8 – Markvandring

Turen startet med info om gården Huseby. 9 av gravhaugene på gården ble besiktiget, før turen gikk videre mot RV 23 og Krokoddveien til den gamle handelsstedet Lund. Etter matpause gikk turen videre ned Bergveien og til Follestad hvor turen endte. 23 møtte opp, og guider på turen var Terje Martinsen og Ole Sønju.

25/9 – Oldtidsmarsjen

60 personer deltok i årets marsj. Antallet er lavt og vi bør vurdere endringer i opplegget for å trekke flere mennesker til marsjen. Få deltakere kan umulig skyldes ertesuppa på Bø, den holdt vanlig standard. Det var natursti også i år.

29/10

Representanter fra Røyken Historielag deltok i slektsforskerdagen ved Drammen Bibliotek.

3/11- Medlemsmøte

Temaet på medlemsmøtet var Grodalen mølle, og orientering om dette ble gitt av Terje Martinsen. Ca. 25 fremmøtte.

29/11

Fylkesarkivet for Vestfold inviterte til kurs på Kongsberg 29/11, hvor temaet var – arkiv og sikkerhet. Fra Røyken Historielag deltok Kjell Jørgensen og Bjørn Fossnes.

En av våre viktigste fremtidige oppgaver er å sikre en god arkivplass for verneverdig materiale, og håpet er at vi skal få dette til på Mølla.

8/12 - Julemøte

Tore Østern tok oss med på en foto-reise gjennom året i Røyken og Hurums natur. 35 møtte opp. En fin kveld med masse flotte bilder.

November – Bygdebok nr. 2 utgis

Bygdeboka nr 2 kom ut i november, og igangsatte stor aktivitet i Historielaget i dagene før jul. Vi hadde stand 3 dager på Spikkestad, 1 dag på Røyken og 4 dager på Rortunet.

Totalt solgte vi ca.150 bøker.

En takk til dere som stilte opp i travle førjulsdager.

Historiekalenderen

Etter henvendelse fra Røyken Lions ble Ole Sønju og Bjarne Kjos med i en komité sammen med to representanter fra Lions. Skolene i Røyken ble valgt som tema.

Historiekalenderen ble solgt på stand sammen med Bygdeboka.

Kulturdagene 2006

Vi valgte i år å satse på en åpningsdag på Kornmagasinet. Bygdesamlingen ble holdt åpen, og det ble servert kaffe og vaffer.

Temaet for dagen var utvandringen fra Drammensdistriktet til Hawaii, hvor de utvandrede senere ble omtalt som «akkamei»-folket. Foredraget var ved Knut Stensdal.

Arrangementet trakk lite med folk.

Hernestangen

Arbeidene med innredningen av et rom i låven på Hernestangen ble videreført. Dette arbeidet startet opp i 2004.

Gunnar Kristiansens dødsbo

Vi har fått overtatt hefte- og innbindingsmaskiner. Diverse bøker og innbo, samt det som var igjen av det gamle skomakerverkstedet. Dette er nå lagret på Mølla.

De gamle bygdebøkene ble delt ut gratis til barne- og ungdomsskolene i Røyken. Vi sitter inne med et stort lager av denne boka.

Vi nevner også at Røyken Historielag i år fyller 40 år. Laget ble grunnlagt 20.januar 1966. Eneste gjenlevende av grunnleggerne er Hans Graff.

Kjell Jørgensen er i gang med å opprette hjemmeside for Historielaget. Denne ligger nå inne på historielaget.no

Historielagets komiteer m.m.:**Arrangementskomiteen:**

Kari Sønju, leder –
Solveig Ingebretsen, Gerd Fossnes, Aslaug Hegg, Randi Johansen, Inger Marie Melvold

Museumskomiteen:

Frøydis Christoffersen, leder –
Knut Stensdal, Kari Stensdal, Olaf Skryseth, Kjell Kjos, Ivar Hov, Sverre Hella, Anne Berit Hella

Bygdemagasinet:

Bjørn Fossnes, redaktør –
Jan Lien, Kjell Fossnes, Liv Turid Sognebro, Kjell Jørgensen

Slekts-og gårdshistorie:

Odd Arne Svendsrud, leder –
Asbjørn Westermann, Jan Helness, Jorun Dambo, Arne Myhrvang

Årbokkomiteen:

Per Olav Berg, leder –
Terje Martinsen, Jørn Jensen, Anne Sofie Hjelmeland

Representant for styret i Hernestangen.

Bjørn Bjørnstad

Revisorer:

Rolf Hansen, Martin Aasgaard

Vedlikehold av Kyststien

Harald Tvedten
Erling Gabrielsen
Magne Ski
Ole Sønju
Gunnar Graff
Harald Melvold

Vedlikehold av Oldtidsveien:

Ole Rud
Bjarne Kjos
Martin Aasgaard
Jan Bjercknes
Bjørn Bjørnstad
Harald Melvold

Valgkomiteen:

Harald Melvold. Cato Christoffersen, Asbjørn Westermann

Komiteer valgt av styret**Byggeskikkbokkomiteen:**

Jørn Jensen
Kjell Fossnes
Inger Drengsrud Førde
Jan Ølstad
Harald Melvold

Møllekomiteen:

Arne Trulsvik
Robert Jensen
Jens Sundby
Gunnar Graff
Terje Martinsen

Kristian Halvorsen
Kåre Selvik
Ingrid Bjørnstad

Kristoffer Gjellum
Bjørn Bjørnstad

referansegruppa for bygdeboka fungerte også i 2005, uteglemt i oversikten over komiteene. Årsberetningen for øvrig godkjent

Til slutt vil styret rette en takk til de forskjellige komiteene som i løpet av året har gjort en strålende innsats for laget.

STYRET
ANNE-KIRSTI

Redaktørens anm:

Det nye styret finner du på side 1.

Ved valget ble det også gjort disse endringene fra fjoråret:

Arrangementskomiteen:

Randi Johansen utgår, Karen Lillelien overtar

Årbokkomiteen:

Anne Sofie Hjelmeland utgår, Inger Drengsrud Førde overtar

Representant for styret i Hernestangen.

Bjørn Bjørnstad utgår, Berit Jakslund overtar

Vedlikehold av Kyststien

Harald Lillelien utgår, Odd Rønning overtar

Årsmøte

Kornmagasinet 23. mars kl. 19.00

DAGSORDEN

Åpning

Valg av møteleder

Valg av referent

Godkjennelse av dagsorden

Årsberetning

Regnskap 2005

Budsjett 2006

Eventuelle lovendringer

Fastsettelse av kontingent

Innkomne forslag

Valg

Åpning

v/Ole Rud

2. Valg av møteleder

Ole Rud ble valgt.

Valg av referent

Anne-Kirsti Andresen ble valgt

3. Godkjennelse av dagsorden

Dagsorden ble godkjent

Årsberetning

Anne-Kirsti Andresen leste årsberetningen.

Kommentar fra Bjarne: Styringsgruppa og

5. Regnskap 2005.

Arne Trulsvik gikk gjennom regnskapet. Dette viste et underskudd på kr 27.275.

Underskuddet skyldes kjøp av Mølla. Regnsk. med rev. beretning ble godkjent.

Disponibelt overskudd per 31/12 er kr 132.512.

6. Budsjett 2006.

Beregnete inntekter for 2006 blir 266.500.

Utgifter 2006 kr 236.500. Disponibelt overskudd per 31/12-06 – kr 162.512. Budsjettet godkjent.

7. Lovendringer.

Ingen nye lovendringer.

8. Fastsettelse av kontingent.

Styret hadde ikke forslag til endring av kontingenten.

Det ble fremmet forskjellige forslag: Øke kontingenten for utenbygds medlemmer fra kr 200 til kr 250, grunnet store portoutgifter. Øke kontingenten for alle til kr 225, kr 250 eller kr 300. Etter noe diskusjon ble man stående igjen med to forslag: øke kontingenten for alle til kr 225 eller kr 250.

Vedtak: Kontingenten for 2006 settes til kr 250 for alle medlemmer, mot to stemmer.

9. Innkomne forslag.

Ingen innkomne forslag

10. Valg

Valgkomiteens forslag ble enstemmig vedtatt.

Møtet hevet 19.50.

ANNE-KIRSTI (REF)

Etter årsmøtet ble det servert kaffe og vafler i gammel god tradisjon.

Røyken Historielag fyller i år 40 år, og i den forbindelse holdt Bjørn Fossnes et lite foredrag om Historielagets utvikling opp gjennom disse årene, og viste lysbilder.

Hans Graff, eneste gjenlevende av stifterne av laget, var til stede på årsmøtet og ble utnevnt til æresmedlem med diplom.

ANNE-KIRSTI

Regnskap og budsjetter

REGNSKAP FOR RØYKEN HISTORIELAG - 2005		
Balanse:	Året 2005	Året 2004
Kasse	kr 7 518,18	kr 496,48
Bank	kr 124 919,12	kr 157 289,86
Bygdebok konto	kr 75,24	kr 2 001,90
Utestående Fordringer	kr -	kr -
SUM EIENDELER	kr 132 512,54	kr 159 788,24
Egenkapital Historielaget	kr 132 512,54	kr 157 786,34
Fondsavsetning ny bygdebok		kr 2 001,90
Oldtidsveien	kr -	
Sum egenkapital og gjeld	kr 132 512,54	kr 159 788,24
Røyken Historielag		
Arne Trulsvik		
Kasserer		
Regnskapet revidert og funnet i orden		

REGNSKAP FOR RØYKEN HISTORIELAG - 2005

INNETEKTER	Regnskap 2005	Budsjett 2005	Regnskap 2004
Medlemskontingent	kr 131 022,00	kr 130 000,00	kr 55 550,00
Salg Røykenboka	kr 7 915,00	kr 4 000,00	kr 4 880,00
Salg Årbøker	kr 27 737,50	kr 20 000,00	kr 23 841,50
Møter og tilstelninger (loddssalg etc.)	kr 3 255,00	kr 2 000,00	kr 2 078,50
Salg Bygdemagasin	kr 3 124,00		kr 135,00
Driftstillskudd fra Røyken Kommune.		kr 10 000,00	kr 11 000,00
Husleie Kornmagasinet	kr 84 825,00	kr 70 000,00	kr 71 450,00
Tilskudd Låve Hernestangen fra R.K.	kr 15 000,00		kr 15 000,00
Inntekter Oldtidsmarsjen	kr 3 080,00	kr 5 000,00	kr 5 845,00
Salg av bilde + Kontoregulering	kr 896,00		kr 200,00
Sponsorinntekter Bygdebok			kr 37 500,00
Renteinntekter + MVA refusjon	kr 1 046,90	kr 1 000,00	kr 1 653,31
Vedlikehold av Kyststien/Oldtidsveien	kr 14 000,00	kr 13 000,00	kr 13 000,00
Park. avgift Isskjæring	kr 2 820,00		
Overskudd "bli kjent i egen bygd"	kr 9 579,50		
Salg Kallendere	kr 5 575,00		
Salg av Bil Mølla	kr 2 000,00		
Salg Av Bygdebøker	kr 230 247,00	kr 200 000,00	kr 154 380,00
SUM INNETEKTER	kr 542 122,90	kr 455 000,00	kr 396 513,31
UTGIFTER	Regnskap 2005	Budsjett 2005	Regnskap 2004
Overført til R.K. fra Driftskto. (bygdebok)	kr -		kr 200 000,00
Utgifter Arboka	kr 47 750,00	kr 20 000,00	kr 40 520,00
Utgifter Bygdemagasin	kr 26 332,00	kr 20 000,00	kr 19 924,00
Utgifter Bygdesamling	kr 186,10	kr 5 000,00	kr 1 157,00
Møter og tilstelninger	kr 3 782,60	kr 3 500,00	kr 3 508,10
Annonseutgifter	kr 8 225,00	kr 7 500,00	kr 6 950,20
Portoutgifter	kr 8 320,00	kr 9 500,00	kr 9 282,50
Diverse utgifter	kr 3 103,94	kr 3 000,00	kr 2 867,40
KM Påkostninger	kr 20 375,00	kr 50 000,00	kr 31 507,08
KM Utearbeid / Brøyting	kr 3 975,00	kr 4 000,00	kr 4 030,00
KM Div. Vedlikehold	kr 30 215,10	kr 10 000,00	kr 10 581,25
KM Rekvisita	kr 2 824,82	kr 4 000,00	kr 3 812,30
KM Forsikring	kr 17 786,00	kr 10 000,00	kr 9 895,00
KM Elektrisitet	kr 19 593,81	kr 14 000,00	kr 7 985,00
KM Telefon	kr 2 321,99	kr 2 500,00	kr 2 320,60
Hafslund Sikkerhet	kr 10 836,00		
KM Kommunale avgifter + renovasjon	kr 4 567,00	kr 8 000,00	kr 1 881,00
KM Brannalarm - årsavgift	kr 4 957,50	kr 5 000,00	kr 4 770,50
Foto + Kontoreg. På kr.896,-	kr 1 046,00		
KM Renhold	kr 16 050,00	kr 17 000,00	kr 16 800,00
Byggeskikk-bok Røyken		kr 4 000,00	kr 2 711,00
Diverse Kontingenter	kr 2 060,00	kr 2 000,00	kr 1 840,00
Overført Sponsorinntekt til R.K.			kr 37 500,00
Overført salg av bygdebok minus 15%	kr 197 257,00	kr 170 000,00	kr 129 530,00
Utgifter Oldtidsmarsjen	kr 1 481,61	kr 3 000,00	kr 9 549,64
Utgifter "Mølla"	kr 129 688,13		
Utg. i forb. med utleie av KM	kr 2 555,00	kr 3 000,00	kr 2 940,00
Bli kjent i egen bygd	kr 4 000,00		
Hernestangen	kr 109,00	kr 7 500,00	kr 7 751,40
SUM UTGIFTER	kr 569 398,60	kr 382 500,00	kr 569 613,97
Overskudd / Underskudd	kr -27 275,70	kr 72 500,00	kr -173 100,66
Inngående egenkapital	kr 159 788,24	kr 159 788,24	kr 332 888,90
Årets overskudd / underskudd	kr -27 275,70	kr 72 500,00	kr -173 100,66
Disponibelt 31.12.2005 (04)	kr 132 512,54	kr 232 288,24	kr 159 788,24

Røyken den:

Regnskapet revidert og funnet i orden.

Arne Trulsvik, kasserer

BUDSJETT FOR RØYKEN HISTORIELAG - 2006		
Inntekter:	Budsjett 2006	Regnskap 2005
Medlems kontigent	kr 135 000,00	kr 131 022,00
Salg Røykenboka	kr 1 500,00	kr 7 915,00
Salg Årbøker	kr 10 000,00	kr 27 737,50
Møter og tilstelninger (loddssalg etc.)	kr 4 500,00	kr 3 255,00
Salg Bygdemagasinet	kr 2 000,00	kr 3 124,00
Driftstilskudd fra Røyken kommune		
Husleie Kornmagasinet	kr 80 000,00	kr 84 825,00
Tilskudd låve Hernestangen fra R.K.		kr 15 000,00
Inntekter Oldtidsmarsjen	kr 3 000,00	kr 3 080,00
Salg av bilde + kontoregulering	kr -	kr 896,00
Renteinntekter + MVA refusjon	kr 500,00	kr 1 046,90
Inntekter ved Isskjærerkonkurransen		kr 2 820,00
Overskudd "bli kjent i egen bygd"		kr 9 579,50
Inntekter "Mølla" (loppemarked)		kr 2 000,00
Salg av kallendere	kr 10 000,00	kr 5 575,00
Salg av Bygdebøker (Netto)	kr 6 000,00	kr 230 247,00
Vedlikehold Kyststi / Oldtidsvei Honorar	kr 14 000,00	kr 14 000,00
Sum inntekter	kr 266 500,00	kr 542 122,90
Utgifter		
Årbøker	kr 35 000,00	kr 47 750,00
Bygdesamling	kr 5 000,00	kr 186,10
Bygdemagasinet	kr 20 000,00	kr 26 332,00
Møter og tilstelninger	kr 5 000,00	kr 3 782,60
Annonseutgifter	kr 8 000,00	kr 8 225,00
Portoutgifter	kr 8 000,00	kr 8 320,00
Diverse Utgifter, inkl. Hjemmesider	kr 5 000,00	kr 3 103,94
KM påkostninger	kr 20 000,00	kr 20 375,00
KM utarbeider inkl. brøyting	kr 4 000,00	kr 3 975,00
KM diverse vedlikehold	kr 20 000,00	kr 30 215,10
KM rekvisita	kr 3 000,00	kr 2 824,82
KM forsikring	kr 12 000,00	kr 17 786,00
KM elektrisitet	kr 15 000,00	kr 19 593,81
KM telefon	kr 2 500,00	kr 2 321,99
Hafslund sikkerhet		kr 10 836,00
KM komm. Utgifter + Renovasjon	kr 5 000,00	kr 4 567,00
KM Brannalarm - årsavgift	kr 5 000,00	kr 4 957,50
Foto + kontoreg.		kr 1 046,00
KM Renhold	kr 16 500,00	kr 16 050,00
Diverse kontingenter	kr 2 000,00	kr 2 060,00
Utgifter i forb. Med utlei av Kornmagasinet	kr 2 500,00	kr 2 555,00
Bli kjent i egen bygd		kr 4 000,00
Utgifter Oldtidsmarsjen	kr 3 000,00	kr 1 481,61
Overført salg av bygdebok minus 15%		kr 197 257,00
Utgifter "Mølla" inkl. forsikring og strøm	kr 40 000,00	kr 129 688,13
Låven Hernestangen		kr 109,00
SUM UTGIFTER	kr 236 500,00	kr 569 398,60
Overskudd / Underskudd	kr 30 000,00	kr -27 275,70
Inngående egenkapital	kr 132 512,54	kr 159 788,24
Årets overskudd / underskudd	kr 30 000,00	kr -27 275,70
Disponibelt pr. 31.12.2006 (2005)	kr 162 512,54	kr 132 512,54

Rapporter

Gruppa for Slektsforskning

Vi har holdt på å legge inn på EDB kirkebok 2 for Røyken. For noen dager siden ble denne boka sendt fra oss til Buskerud Slekthistorielag som har sendt den videre til Digitalarkivet, hvor den nå er lagt ut på Internett. Denne boka strekker seg fra 1731 til 1782, og omfatter alle handlinger, dåp, forlovelser, vielser og dødsfall, samt absolverte, det er folk som har forbrutt seg mot kirkens regler og som må stå til rette i kirken. De kan f.eks. har fått barn utenfor ekteskap. I tillegg er det også introduserte, d.v.s. kvinner som har fått barn og som blir regnet som urene og ikke får gå til kirke før de er introdusert der av presten.

Vi har nå begynt å legge inn bok 3, men det vil nok ta en god stund før den blir ferdig. Når vi har tolket den og deretter lagt den inn på EDB, skal det også leses korrektur på den.

I tillegg til dette arbeidet har vi hatt noen få forespørsler om slekt som vi har prøvd å finne ut av og svare på.

Det er stort sett det vi har drevet med i 2005. Hilsen Odd Arne Svendsrud

Rapporten fra museumskomiteen

Museumskomiteen 2005 – noe av det vi har arbeidet med.

Vi hadde ansvaret for Kulturuka 2005 med utstilling på Kornmagasinet 16. og 17.3. Utstillings tema var «Antikviteter og Snurrepiperier.»

Vi hadde en liten stand på Rortunet i forbindelse med et 2005-arrangement i regi av Røyken og Hurum Avis.

Og som vanlig var det suppekoking og servering ved Oldtidsmarsjen.

Mølla i Grodalen skulle ryddes og her stilte vi og her var det mye å ta tak i.

Før jul var vi med og solgte Røykenboka bind 1 og 2 på Rortunet med bra resultat.

Gunnar Kristiansens dødsbo

Det var Gunnar Kristiansens ønske at Historielaget skulle overta deler etter hans virksomhet som bokbinder og trykker. Dette er store og tunge maskiner som nå er flyttet til Mølla i Grodalen hvor de, sammen med annet utstyr fra Kristiansen, venter på å få en bedre og rik-

tigere plassering. Det eldste bokbinderutstyret i tre står på Kornmagasinet. Vi fikk også overta alt det gamle, fine skomakerutstyret etter hans farfar. Dette er også plassert i Bygdesamlingen på KM.

På biblioteket på Røyken har vi en liten utstilling i gangen og vi arbeider med å få til noe på biblioteket på Slemmestad.

For øvrig møtes Museumskomiteen hver torsdag på Kornmagasinet, alt etter som det passer for hver enkelt av oss, for å arbeide med Bygdesamlingen. Her er alltid noe å ta tak i.

Restaurering, vedlikehold, ommøblering, rydding og rengjøring. Da vi ikke har noe form for verksted å jobbe i, må velvillige og nevenyttige medlemmer ta med seg arbeidet hjem og utføre det der. Registreringsarbeidet på data fortsetter, et møysommelig arbeid.

Museumskomiteen fikk ansvaret for bruktmarkedet/loppetorget som gikk av stabelen 29. og 30. april.

FRØYDIS CHRISTOFFERSEN

For 50/100 år siden

Klippet fra DT & BB:

Lørdagsutgaven 11. februar 2006

Februar 1906

En Gut fra Røken vilde gjøre sig fortjeneste af at sælge juletrær til Jul. Imidlertid huggede han Juletrær ikke alene hvor han havde Lov dertil, men ogsaa i Naboens Skog. Han fik i dag Dom i Forhørsretten. Den lød paa 25 Dages Fængsel som betinget.

Torsdagsutgaven 26. januar 2006

Januar 1956

Kaptein Ernst Olav Bjørkevik fra Røyken har gjennomgått et kursus ved The Chemical Corps School i Alabama og har tatt en bedre eksamen enn noen utenlandsk offiser noen gang.

RED.

Røyken Historielag 40 år

I forbindelse med lagets 20-års jubileum, ble Bygdemagasinet nr. 3 av januar 1986, i sin helhet viet et resymé over historielagets første 20 år. Jubileumsfest ble avholdt på Høyenhall.

Bygdemagasinet nr. 18 av januar 1991 minnet også om at laget passerte 25 år.

Ved lagets 30-års jubileum ble det avholdt en fest på Kornmagasinet.

En mer kortfattet lagshistorie, samt en liste over alle tidligere styrer, finnes i BM nr. 31 av juni 1996.

Vi gir igjen en oppsummering av de viktigste hendelsene:

Etter initiativ fra Røyken Bondelag, ble det

den 20. januar 1966

avholdt konstituerende møte for Røyken Historielag på Høyenhall.

Som foreløpig styre ble valgt:

1 Hans Graff, Røyken

2 Odd Sandlund, Jerdalstangen

3 John Lund, Åros

3. juni 1968

ble den første markvandringen arrangert. Den gikk til bygdeborgen, med hele 50 deltagere.

26. mars 1969

ble det første årsmøtet avholdt på Høyenhall med 25 deltagere. Lover for Røyken Historielag ble vedtatt. Det ble arrangert låveball på Huseby st.Hans aften.

1 juni 1970

så den første årboka dagens lys og fikk hederlig omtale, også i pressen.

Laget reddet prestegårdsstabburet fra riving.

1971

begynte vi med registrering av fornminner. Medlemstallet lå rundt 100.

1973

ble det første kurs i lokalhistorie avholdt i samarbeid med Friundervisningen.

Bernt B. Svendsen avløste Hans Graff som formann.

1975

utga Spikkestad Vel, ifbm sitt 50 jubileum, en jubileumsbok i samarbeid med historielaget. Bernt B. Svendsen var forfatter. Medlemstallet i historielaget var 105.

1976

Vårt 10 års jubileum gikk ubemerket over i historien. Lagets formue var på kr. 11.422,03.

1977

Kulturuka så dagens lys etter initiativ fra foreningen Norden, med 150 besøkende.

1979

Vi begynte å interessere oss for slektsgransking.

1980

Vi drev dugnadsarbeid på gravhauger på Sør Bø.

1981

15 års jubileumsfest på Høyenhall med gjester fra Asker, Eiker og Lier Historielag.

«Smånytt» spanderte en helside på lagets virksomhet.

Medlemstallet var 144.

1983

Det ble besluttet å ta i bruk emblemet i den gamle bygdefanen som lagets emblem.

1984

Laget begynte å interessere seg for Hernestangen som mulig bygdetun, og laget engasjerte seg for å få overta Kornmagasinet!!

1985

ble et aktivt år! Laget overtok Kornmagasinet vederlagsfritt fra Røyken kommune, og det første Bygdemagasinet ble gitt ut med Ole Sønju som redaktør. Laget fikk kr. 10.000,- av Røyken kommune til restaureringsarbeid på Kornmagasinet. Årskontingenten ble satt til kr. 30,-

1986

20 års jubileumsfest avholdt på Åros Samfunnshus med 40 deltagere.

Bernt B. Svendsen gikk av som formann etter 13 år og overlot roret til Terje Martinsen. Bernt

fikk hedersprisen «Gutten i Røyken» for sin innsats for lokalhistorien.

Medlemstallet var 186.

1987

12-14. juni 1987 ble Kornmagasinet innviet. Ca 1000 mennesker deltok i festlighetene.

Et fremragende dugnadsarbeid var lagt ned av mange i mer enn 3000 timer. Imidlertid må «firerbanden», bestående av Olaf Skryseth, Bjørn Brønner, Sverre Hella og Terje Martinsen, fremheves. Som kronen på verket: Historielaget ble tildelt kommunens kulturpris for 1987!!

1988

Harald Melvold overtok som formann etter Terje Martinsen. De 10 første bind av Bygdemagasinet ble bundet inn. Oldtidsmarsjen gikk av stabelen for første gang!

1990

Bjørn Brønner overtok som formann. Kontingenten forble kr. 50. Annet opplag av bygdeboka «Røyken bygd før og nu» er utsolgt! Mange medlemmer deltok i laftekurs.

1991

Cato Christoffersen overtok som formann på årsmøte 9. mars 1991.

Årskontingent forhøyet til kr. 75,-

25 års jubileumsfest på Høyenhall etter årsmøtet, flere gjester fra «nabolagene.»

1992

Ved årsmøte kunne vi telle 397 medlemmer.

Folkeuniversitetet har etter initiativ fra historielaget avviklet et kurs i lokalhistorie med motto: Bli kjent i Røyken. Tre kvelder med lagets forelesere og ca. 20 deltagere. Kurset ble avsluttet med busstur. Årbok for 1992 ble gitt ut i samarbeid med Røyken Bondelag ved deres 100 års jubileum. Hele 168 deltok i Oldtidsmarsjen i år.

1993

Etter å ha utgitt hele 24 bygdemagasin trakk Ole Sønju seg som redaktør. Ny redaktør ble Odd Sandlund

1994

Turid Sandvik overtok etter Odd Sandlund som ny redaktør for bygdemagasinet fra og med nr. 28. Odd mottok senere «Tomlingen», en heder for spesielt god innsats i laget.

1996

Laget teller 529 medlemmer. Vi tok kr. 700,- for leie av Kornmagasinet. Foreningen «Blåhella kystsamling» startet sin virksomhet dette året.

1997

Cato gav fra seg styringa og ny formann ble Bjørn Fossnes. Året ble utpekt som «Kulturminneår. Oldtidsmarsjens 10 års jubileum ble preget av «Kulturminneåret»

Barbro Slåtto forærte alterbildet fra det gamle gravkapellet til Historielaget, vedlagt en sjekk på kr. 50.000,-. Videre arvet laget kr. 37.500,- «fra'n Ka'l på Grini», eller Karl Birger Nilsen som han het. Bygdemagasin nr. 33 kom ut med nytt omslag i farger, men det nye formatet ble ikke akseptert, grunnet innbinding.

1998

Laget engasjerte seg i registrering av gamle bilder.

1999

Ole Rud overtok som lagets formann etter Bjørn Fossnes. Turid Sandvik trakk seg som redaktør av Bygdemagasinet etter utgivelse av nr. 36 i desember 1998. Bjørn sa seg villig til å overta, men hadde tatt på seg å skrive Røyken E-verks historiebok. Denne boka ble delt ut til medlemmene i stedet for bygdemagasin for 1999.

2000

Årets oldtidsmarsj ble slått sammen med åpningen av kulturveien mellom Gullaug og Slemmestad. Vi pusset opp Kornmagasinet utvendig på dugnad.

2001

Vi bandt inn Bygdemagasin 31-40. Laget arrangerte «Oslofjord-mesterskap» i issskjæring på en gammel isdam ved Høvikvollen med 9 herre- og ett damelag. Vellykket tiltak.

2002

Magasin nr. 41 kom i nytt format, vesentlig av trykkeøkonomiske årsaker.

Vi satte i gang med «Bli kjent i egen bygd» - kurs. Enorm respons, og deltagelsen måtte begrenses grunnet plassmangel.

Jørn Jensen startet arbeidet med «Byggeskikkbok for Røyken»

2003

Oldtidsmarsjen gikk av stabelen for 15. gang! Bare 60 deltagere i regnvær. Røyken videregående skole hjalp oss med nytt tak på Kornmagasinet.

2004

En betydelig milepæl i lagets historie: Den nye bygdeboka er ferdig! Terje Martinsen presenterte første bind på Galleri Godshuset 30. november. Kontingenten ble øket til kr. 200,-

2005

På årsmøte ble det klart at laget hadde 655 medlemmer, gikk med et overskudd på kr. 72.500,- og hadde til disposisjon kr. 232.288.

Inspirert av respons fra forrige «Bli kjent i egen bygd»- kurs, gikk vi i gang på nytt i april i år. Igjen enorm interesse, og deltagelsen måtte også denne gang begrenses.

Vi kjøpte Grodalen mølle av Truls Stokker! Laget arrangerte igjen «Oslofjord-mesterskap» i isskjæring ved Høvikvollen.

Terje Martinsen presenterte annet bind av bygdeboka på kantina i Rådhuset.

2006

En oppsummering:

Utenom de begivenheter som her er nevnt, er jeg nødt til å ta med:

- at det årlig er avholdt årsmøte, julemøte og medlemsmøter, turer, markvandring og befaringer.
- at det har blitt drevet et godt arbeid med innsamling, fotografering og registrering av gjenstander til bygdemuseet
- at det nesten årlig har blitt holdt utstilling-er av våre og andres gamle ting
- at lagets medlemmer har stått på «stands» for å selge våre bøker og skrifter, og for å verve medlemmer til laget.
- at vi med takk har mottatt innlegg, artikler og bilder til våre årbøker og bygde-magasiner fra medlemmer og andre rundt om i det ganske land.
- og til slutt at

**Røyken Historielag 20. januar fylte 40 år!
Gratulerer med dagen!**

BJØRN FOSSNES

Røyken Historielags styrer 1986 - 2006

År	Formann	Nestformann	Kasserer	Sekretær	Styremedlem
1986	Terje Martinsen	Bernt B. Svendsen	Harald Melvold	Frøydys Christoffersen	Olaf Skryseth
1987	Terje Martinsen	Bernt B. Svendsen	Harald Melvold	Frøydys Christoffersen	Olaf Skryseth
1988	Harald Melvold	Bernt B. Svendsen	Per Olav Leren	Frøydys Christoffersen	Olaf Skryseth
1989	Harald Melvold	Bjørn Brønner	Per Olav Leren	Frøydys Christoffersen	Olaf Skryseth
1990	Bjørn Brønner	Knut Skjeggstad	C.L.Christoffersen	Bjørn Eric Hansen	Olaf Skryseth
1991	C.L. Christoffersen	Knut Skjeggstad	Bjørn Fossnes	Bjørn Eric Hansen	Bjørn Brønner
1992	C.L. Christoffersen	Knut Skjeggstad	Bjørn Fossnes	Knut Clausen	Bjørn Brønner
1993	C.L. Christoffersen	Bjørn Brønner	Per Olav Leren	Knut Clausen	Knut Skjeggstad
1994	C.L. Christoffersen	Bjørn Brønner	Per Olav Leren	Mette Ølstad	Knut Skjeggstad
1995	C.L. Christoffersen	Bjørn Fossnes	Per Olav Leren	Mette Ølstad	Knut Skjeggstad
1996	C.L. Christoffersen	Bjørn Fossnes	Arne Trulsvik	Anne Berit Bauer	Knut Skjeggstad
1997	Bjørn Fossnes	Ragnar Rørvik	Arne Trulsvik	Anne Berit Bauer	Knut Skjeggstad
1998	Bjørn Fossnes	Ragnar Rørvik	Arne Trulsvik	Anne Berit Bauer	Bjørn Ølstad
1999	Ole Rud	Bjarne Kjos	Arne Trulsvik	Anne Berit Bauer	Bjørn Ølstad
2000	Ole Rud	Bjarne Kjos	Arne Trulsvik	Anne-K. Andresen	Bjørn Ølstad
2001	Ole Rud	Bjarne Kjos	Arne Trulsvik	Anne-K. Andresen	Bjørn Ølstad
2002	Ole Rud	Bjarne Kjos	Arne Trulsvik	Anne-K. Andresen	Bjørn Ølstad
2003	Ole Rud	Bjarne Kjos	Arne Trulsvik	Anne-K. Andresen	Harald Røed
2004	Ole Rud	Bjarne Kjos	Arne Trulsvik	Anne-K. Andresen	Kari Sletner
2005	Ole Rud	Bjarne Kjos	Arne Trulsvik	Anne-K. Andresen	Kari Sletner
2006	Ole Rud	Bjarne Kjos	Arne Trulsvik	Anne-K. Andresen	Berit Jaksland

Styreoversikt fra tidligere år finnes i BM nr. 3 og nr 31

På gjengrodde veier i Aukemarka

Vi er mange som liker å gå turer i skog og mark. Noen går i flere timer, andre kortere turer for å lufte hunden. Folk kan en møte til alle årstider, på skitur, med soppkurv, bærspann, eller rett og slett på kosetur med familien. En kan treffe på ivrige kartlesere som halser av sted på jakt etter utlagte trimposter, og barske karer med rifle eller hagl.

Det er så individuelt hva vi opplever på våre

utflukter. Så forskjellig hva vi ser, eller i hvert fall legger merke til. Når vi på turen passerer en haug med stein, registrerer de fleste av oss dette som en haug med stein, uten videre refleksjoner.

Men ikke alle. Det er ikke mange som kan påberope seg den samme kjennskap til skog og mark i Røyken som Roger Hansen. Spesielt gjelder nok dette Aukeåsen og Bårdsrudmarka.

Historielagets turer og utflukter 1986 - 2005

År	Dato	Utfluktsmål	Antall	Merknader
1986	28 apr.	Sande bygdemuseum	14	
1986	3. juni	Konnerudgruvene	30	
1986	11. okt.	Nærnes - Baarsrud	25	
1987	13. sep.	Slemmestad rundt	40	
1987	31. mai	Krokodden – Hernestangen	20	
1888	29. mai	Grundvik	30	
1989	18. sep.	Oldtidsmarsjen	150	Første o.m.
1989	8. okt.	Jerdal, borgmuren og diverse	?	
1989	11. juni	Follestad – Sagbakken	80	
1991	18. juni	Drammen museum og Gullskogen gård	17	
1993	23. mai	Lingsomskogen	70	
1993	1. aug.	Åros – Ramton	90	
1994	29. mai	Bygdeborgen på Villingstad	?	
1994	4. sep.	Auke – Bårdsrudtjern	?	
1998	7. juni	Slemmestad – Nærnes	25	
1998	30. aug.	Heklebergfjellet og Ovnerud	30	
1998	20. sep.	Verven - Blåhella	?	Blåhella Kystsaml.s tur
1999	29. aug.	Foss- Storstenstua-Tyvkollen – Porsmyra	35	
2000	28. mai	Ringerike rundt	?	m. Liv Gøytil Lund
2000	22. okt.	Haukelia	30	
2001	10. juni	Skapertjern, Molybdengruvene	30	
2001	30. juni	Hedrum –Lågendalen	27	Hedrum historielag
2001	Okt.	Wear – Hernestangen	30	Øsende regn!
2002	Juni	Baarsrudmarka, Hovind-Høvikvollen	20	
2002	8. sep.	Bygdeborgen	50	
2003	1. juni	Hyggen	40	
2003	14. juni	Hurum historielag	10	
2003	31. aug	Håøya	30	
2004	6. juni	Lier, Gjellebekk og Lier bygdetun	?	
2005	29. mai	Spikkestad – Ovnerudfjellet	24	Rute 18 i "40 triv. turer")
2005	21. aug.	Huseby – Lund - Åros	23	

Oversikt over tidligere vandringer finnes i BM nr. 3

Ikke bare som orienteringsentusiast, men også som historisk interessert Bødøling. En dag uten en tur på skauen må vel nesten regnes som en bortkastet dag for denne karen.

Jeg er ganske sikker på at Roger ikke kan passere en haug med stein, uten at det i hans hode dukker opp omtrent følgende spørsmål: Hvorfor? Hvem? Når? Resoneringen har vi ingen problem med å følge: Stein hauger seg ikke sammen av seg selv. Steingjerder vokser ikke opp av bakken inne i skogen. Vei-traseer grodde ikke opp av mosebakken, selv ikke for hundre år siden.

En regntung oktobermorgen tok Roger oss med inn i skogen sør-vest for Auke. Vi registrerte en del steinansamlinger sør for de «Grønne slettene», som tydelig viste spor etter gammel bosetting.

Men vår nysgjerrighet ble først for alvor vekket da vi sør for det såkalte «Olsejordet» fant et steingjerde midt inne i skogen. Gjerdet som var ca 15 m langt og godt over en meter høyt, var oppført av meget store steiner. Vi

anslo noen av disse til å veie bort i mot ett tonn. Ikke noe byggverk satt opp av guttunger. Det mest underlige var at gjerdet var plassert nedest i en åsside, noen meter fra en gammel veitrasse. Hva kan hensikten med dette ha vært? Når ble dette oppført, og av hvem?

Bygdemagasinet's utskremte medarbeidere vil ikke på noen måte påberope seg kunnskap på området, så vi håper at bildene vil fortelle noen som er mer kvalifisert om hva som kan skjule seg bak denne «konstruksjonen».

På vei nord-vestover mot «Olsejordet» ble vi gående på restene etter en gammel vei langsmed åssiden. Over en strekning på ca 70 meter var det bygget opp en veitrassé, stein på stein, nøyaktig og forseggjort. Mange dagsverk må ligge bak en slik vei. Trolig er dette en del av den gamle veien mellom Røyken og Oslofjorden, som vi kan se av kartet fra rundt 1880.

Ned mot jordet fant vi tydelige rester etter en gammel boplass. Kan den eldste Auke-gården ha ligget her?

BJØRN FOSSNES

Ski-arena med seks hoppbakker

Området i Lillelien, senere Slemmestad Idrettspark, ble helt fra først på 1900-tallet utnyttet av ivrige skihoppere, unge og gamle. De forholdsvis bratte åsene med Lilleliensjordet i sin midte innbød til fart og moro. I løpet av årene 1900-1980 fantes det seks hoppbakker i området, pluss en lysløype rundt Muskatåsen, en flott skiløype nedover de svingete Aksekleivene og en flittig brukt akebakke i Trongkleiva.

Store-Lillelien ble bygd i 1900

Slemmestad idrettsforening ble stiftet 27. juni 1914 med de første fotballsletter på ulike steder rundt i Slemmestad. Men allerede rundt 1900 ble det fremmet ønske om en hoppbakke i Lillelien. Et aktivt skytterlag hadde bestått i flere år med egen skytterbrakke omtrent der hvor vi idag finner Slemmestad Idrettspark. Og noen av lagets medlemmer, bl.a. tidligere kjøpmann Lars Johnsen, Harald Lillelien (som var født i Lillelien) og Knut Hansen (Mangen) m.fl. kastet «hansken» om et skirenn i Lilleliensfjellet. Dugnad ble satt i gang og skirenn ble avviklet rundt århundreskiftet. De som konkurrerte hardest var Karl Nilsen, Nils «Fisker» fra Vollen, en Iversen fra Åros, Oskar Berger og Thorvald Nordli.

Etter at Slemmestad idrettsforening ble en realitet ble bakken forandret flere ganger. Siste gang i 1945 da det ble bygget fartsstillas i jernkonstruksjon oppe i Nilsemarka, støpt hopp over Rustadveien, kulen ble forandret og dommertribuner satt opp.

Verksmester Johan Eidsbråten ved Norcem utarbeidet jernkonstruksjonen. Det siste arbeidet ved bakken ble verdsatt til kr. 45 000,-.

Bakken fikk et meget godt renomme og bakkerekorden på 56 meter ble satt av Lorange Corneliussen fra Drafn.

Slemmestadmedaljen.

Maskinmester Edvard Ellingsen ved Norcem satte allerede i 1934 opp en medalje til beste hopper i Slemmestadrennene. Etter at Ellingsen ble pensjonert i 1965 ble det Harry W. Holm som satte opp denne medaljen.

Vinnere av medaljen er Karsten Jørgensen, Slemmestad, Reidar Haugen, Birkebeineren, Rolf Arnesen, Slemmestad, to ganger, Sverre Larsen, Strømsgodset, Knut Nilsen, Heggedal, Helge Johansen, Liungen, Gunnar Eriksen,

Strømsgodset, Lorange Corneliussen, Drafn, Arne Eriksen, Nordre Sande, Odd Høvik, Frisk, Hans Bjørnstad, Drafn, Thorbjørn Martinsen, Frisk, Erling Kroken, Sigdal. Svein Transeth, Drammens Ballklubb, Bjørn E. Halden, Strømsgodset og Olinius Skåret, Frisk.

Videre er det konkurrert om to vandrepokaler, den ene oppsatt av Harry W. Holm og en av Slemmestad Ungdomskorps. Disse ble vunnet av henholdsvis Per Fredriksen og Birger Arnesen.

I Slemmestadrennene i 1952 satte Karl M. Nilsen, USA opp en erindringspremie til beste Slemmestadløper. Denne skulle vinnes tre ganger, og gikk til Birger Arnesen i hard konkurranse med Harry Amundsen og Per Gjeltén.

Stor interesse for skiidretten

Skiidretten sto alltid høyt i kurs og alltid har det vært foregangsmenn, særlig når det gjelder hoppere. Nevnes bør Anders Nilsen og Karl Torvbråten, samt Olaf Bjerknes fra Bødalen som en del år startet for Slemmestad, og vant foreningens første lagpokal i hopp i 1918. Senere ble det et høyt to-sifret tall på denne mannen.

Rudolf Borgen, Slemmestad, fikk Damenes pokal i 1923. I 1927 fikk han også premie for deltakelse i Holmenkollen.

Andre fremtredende hoppere var: Fredrik Fredriksen, Hans Johansen, Hans Nordli, Edgar Knudsen, Eugen Larsen, Leif Torply, Karsten Jørgensen, Emil Martinsen, Ole og Gudbrand Moe, Thorolf Hansen, Ingvald Thorstensen, Rolf og Reidar Arnesen, Per Fredriksen, Sten Herting, Hans Voldstad, Ernst Moe, m.fl.

Birger Arnesen fotografert i «Kollen»

SIF gutt i internasjonal regi

Birger Arnesen ble et helt spesielt navn innen hoppporten i Slemmestad. Han var yngste bror av hopperne Rolf og Reidar og fikk tidlig del i skihoppingens ferdigheter. I 1947 fikk han sitt livs sjanse. Det ble Amerikatur og i hovedrennet i Westby, Wisconsin ble det førstepremie og bakkerekord. Det var Norges Ski Club i Chicago som sto for innbydelsen og starttillatelse ble gitt av Norges Skiforbund. Han hadde året før hatt en god sesong. Han startet i 21 renn og høstet 19 premier, herav 13 førstepremier.

Men hans største bragd kom vel i 1950 da han deltok i NM og ble nr. 25. Deretter ble det en femteplass i Holmenkollen, førstepremie i Lahtispelen under treningsrennet og 11. plass i hovedrennet, 3.plass i Vikersund, 2.plass i Charlottenberg og 7.plass i Renabakken.

Slemmestad 1915?: To spreke skiinteresserte brødre Nilsen. T.v: Karl M. og t.h. Anders. Karl M. Nilsen som utvandret til USA, fikk selvfølgelig tilnavnet «Cary» da han senere var hjemme fra Cary. Legg merke til utstyret.

Åge Kristensen erindrer:

Vesle-Lillelien

Jeg husker godt at det var hopprenn i Vesle-Lillelien før og under den annen verdenskrig. Dette var en 14-15 meters bakke som lå ned mot haven bak hovedhuset i Lillelien, der Marit og Roy Hoff bodde senere, sier Åge Kristensen (82).

Formannsforeningen ved bedriften eide hovedhuset i Lillelien og her ble det alltid holdt premieutdeling med påfølgende fest.

Husker godt at formann i Formannsforeningen, Anders Nilsen holdt skirenn for 20-30 barn og var selv speaker. Premiene var tigget i butikkene omkring.

Men det var ikke bare premieutdelinger som ble markert i Lillelien-gården. Både Hornmusikken og private leide dette hovedhuset for å ta seg en fest under krigen. Det var jo ikke noen underholdning ellers, legger Åge til.

Husker også at Hornmusikken og Formannsforeningen arrangerte kombinert renn med konkurranse seg imellom. Det var å hoppe i Aronsbakken og gå langrenn i Aksekleiva. Han far var med i rennet, mens hu mor kokte lapskaus til deltakerne. Dette må ha vært på 30-tallet en gang.

Aronsbakken

Vi bør kanskje nevne Aronsbakken, en 7-8 meters bakke som var lagt i skråningen ned mot Skaarhuset, mellom Muskatåsen og de senere tennisbanene. Det var en mann ved navn Aron Svendsen som anla denne.

Borgenbakken

I skyggenes dal mellom Muskatåsen og den lille fotballbanen på sydsiden av Idrettsparken ble det også anlagt en hoppbakke. Den fikk navnet Borgenbakken ettersom Rudolf Borgen lagde den. Han ble en habil hopper og fikk mange premier, bl.a. i Holmenkollen i 1927. Rudolf Borgen reiste til Canada som 23-åring og var aldri mer hjemme.

To guttebakker

Det ble etterhvert bygget to guttebakker ved siden av Store-Lillelien. Den ene hadde lys og tribune. Her ble det holdt kretsrenn.

Jeg var kry da jeg fikk være signalgutt med fars Ess-kornett, sier Åge Kristensen. –Da fikk jeg komme gratis inn på premieutdelingen søndag, legger han til.

Forts. neste side

Hotvedt Meieri - Sagfoss

Den gamle veien fra Bjørnstad mot Åros møter Åroselva ved Krokodden. Etter omtrent en kilometer, og etter ha krysset elva ved Sagabrua, ligger det i en høyresving et stort hvitt hus på venstre side av veien. I dag ser det ut til å være en eller annen form for bilvirksomhet der, men slik har det ikke alltid vært.

Stedet var i hele første halvår av det forrige århundre et av Røykens tre meierier med tilhørende landhandel og poståpneri.

For en guttetas som vokste opp i huset ved siden av var det ikke så mye annet å ta seg til enn å følge med på det som foregikk der. Forholdet til de som drev stedet var det aller beste og jeg fikk anledning til å være med på de fleste av stedets mange gjøremål. Kanskje det er derfor at det fortsatt er mange ting som sitter fast i erindringen fra den tiden.

Hotvedt Meieri med postkontoret Sagfoss, eller Meieriet som det ble kalt i dagligtale, var en relativt staselig bygning oppført i vanlig rød teglstein. Bygningen er fra 1897 og er i halvannen etasje med høy kjeller/underetasje.

Selve meieriet var i underetasjen hvor det også var fyrrom og garasjer. Butikken og poståpneriet var i første etasje i tillegg til kontorer, stuer og kjøkken.. I andre etasje var det soverom. En gang i 1930 årene ble det bygget ny butikk ved sørenden av den gamle bygningen. Denne ble oppført i tre. Den opprinnelige butikken ble da gjort om til lager.

Det var også et uthus som ble kalt «Bua» hvor mel og tilsvarende varer ble oppbevart.

Hvem som var første eier og driver av stedet vet jeg ikke, men Ludvig Wear drev i alle fall stedet i en tidlig periode.

Follestads overtok stedet i slutten av 1920-årene. Johan Follestad senior, eller Foll'stan som vi kalte han, var fra Hotvedt gård like ovenfor meieriet. Han var født i 1882 og hadde drevet forretning på Sysle eller Snarum før han flyttet tilbake til Røyken og overtok Hotvedt Meieri. Han var gift og hadde tre barn. Kona kan jeg ikke huske, da hun døde før min tid. De hadde tre barn. Johan junior født 1911, Einar født 1914 og Anna født 1916. De var alle ugifte.

Johan senior hadde sin hovedaktivitet i meieriet. Johan junior var poståpner og kontorist. Einar var sjåfør og stod for henting av varer og kjøring av melk, mens Anna var ekspeditør i butikken og stod for matlaging og annet husarbeid. Familien hadde mesteparten av tiden hjelp både i meieriet og butikken. Dette var yngre jenter fra Eggedal. Familien Follestad hadde villa i Eggedal sentrum, så dette var nok årsaken til at jentene ble hentet der.

I selve meieriet var det størst aktivitet morgenen og kveld, mens i butikken og poståpneriet var det derimot aktivitet hele dagen.

Vareutvalget var vel som i de fleste andre landhandlerier på den tiden.

Noen varer ble kjørt til butikken av leverandørene. Som for eksempel brød av baker Thoresen fra Slemmestad, kjøttvarer av Gustav Thielemann fra Drammen, øl fra Frydenlunds Bryggeri i Oslo, og brus fra Aas Bryggeri Drammen.

Forts. fra side 15

Jeg husker også en gang på femti-tallet at sønnen min Roy var signalgutt og blåste, da dommertribunen på den andre siden av bakken raste ned. Det ble heldigvis ingen skadet, men det ble siste gangen, ler Åge.

Store-Lillelien

Det var imidlertid Store-Lillelien som samlet de fremste hopperne. Dette ble etterhvert en 56-meters bakke, og hit kom de beste hopperne i distriktet. Av de eldste fra vårt distrikt husker jeg Emil Martinsen som hoppet til han var over femti år, Kåre Wang, Thorolf Hansen, Martin og Sverre Martinsen, Bennie Olsen, Leif Torply, Emil Karlsen og Helge Kise, de tre siste fra

Heggedal. Sistnevnte lå på skituppa. Erling Granaas var også god. Han fikk pokal for deltakelse i samtlige renn, sier Åge.

Doktor Kløvstad var rennets lege. Han hadde to vinterfrakker på seg. Det var masse folk og stor stemning.

Karl Torvbråten var hoppsjef og vi unger, ti-tolv stykker, fikk lov til å trække bakken. Dermed fikk vi komme inn på premieutdelingen. – Og så var det dans etterpå, legger han til.

JORUN LILLELIEN KASPERSEN

Kilder: SIFs jubileumsskrift 1914-1964, red. Hans Kristensen. Utlånt av Roy Hoff. Åge Kristensen. Torstein Borgen

Mange varer ble hentet ukentlig i Drammen. Dette var det Einar som gjorde, og for en gutt som bare gikk annenhver dag på skolen, ble det anledning til å være med på mange turer til Drammen. De fleste varene ble hentet hos grossister som Kefas og Arne Skatvedt. Men det er en lukt som gir meg det sterkeste minnet fra den tiden. Det er lukten av nybrent kaffe. En gang på vei inn til Drammen leverte vi ubrent kaffe til et kaffebrenneri på Brakerøya. Jeg tror det må ha vært i nærheten av der bygget til Osrām ligger i dag.

På veien hjem hentet vi sekken med nybrent kaffe. Selv for en liten gutt som ikke drakk kaffe var denne duften av nybrent kaffe fantastisk.

Kjøretøyene familien Follstad hadde var også et som et eventyr for en «guttetass.»

De hadde en 1928 modell Chevrolet lastebil. Den var lys grå, hadde trehytte og dør bare på høyre side og en spesiell lyd i hornet, slik det var på så gamle biler. I tillegg hadde familien en «avdanket» militærlastebil av type Commer med høyreratt. Denne ble mest brukt i de senere årene som meieriet var i drift.

Som personbil hadde de en Essex Super Six 1930 modell. Dette var en meget staselig og velholdt bil, sort og grønn. Denne ble i slutten av 1940 årene erstattet med en rød Skoda.

Det var et tyvetalls gårder som sognet til Hotvedt Meieri.

Disse var i sør:

Lingsom, Follstad, Frøtvedt, Sundby og Hov.

Vi disponerer dessverre ikke noe godt bilde av Hotvedt meieri fra den gang det fungerte slik som beskrevet i teksten. Har noen et slikt bilde?

Red.

Nord og Øst for elva:

Hotvedt, Nedre og Øvre Mortensrud, Søre og Nordre Klemetsrud, Søre og Nordre Ski, Søre Ølstad

Nord og vest for elva:

Sageng, Gullu, Haug, Vear, Vangsbråten, Flater og Nordre Flater, Huseby og Ølstad

De fleste gårdene var små og det var ikke store mengder melk som ble produsert og levert fra hver gård. Om sommeren ble det levert melk til meieriet både morgen og kveld, men om vinteren bare om morgenen. Det var folk fra gårdene som kjørte melken til meieriet. De fleste brukte hest og vogn om sommeren og hest og slede om vinteren. Som oftest var det menn som kjørte melken. Noen brukte bil. Da hendte det at damer også kjørte melken. For selv på den tiden var det noen damer som hadde førerkort. Marie Flater fra Flater gård var en av disse. I blant kjørte hun melken med deres svarte Dodge varevogn. Tordis Graff fra Huseby gård var en annen som noen ganger kjørte melken med deres lille Ford Eifel personbil.

I forbindelse med leveringen av melken var de fleste innom for å hente posten og handle ett og annet i butikken, men kanskje også for å slå av en prat om vær og avlinger og fange opp nyheter. Stedet fungerte vel som andre liknende steder ute på landsbygda, et lokalt nyhetsbyrå.

Selve driften av meieriet var sikkert som ved andre meierier på den tiden. Ved levering ble melken tømt i en vektbeholder. Deretter ble den tappet over i et åpent kar. Vekten var da klar for neste leverandør. Når alle bøndene hadde levert melken, ble den tappet over i 50 liters spann som ble senket ned i vannbad i en stor kum.

Det ble fylt isbiter i kummen for å kjøle vannet og dermed ble melken avkjølt. Meieriet var selvforsynt med is fra egen dam. Der ble isblokker skåret om vinteren og lagret i en stabel med sagflis som isolasjon. Om sommeren ble det daglig hetet blokker fra stabelen til kjølingen av melken.

Hvor tok så melken veien? Noe ble solgt til kundene i butikken. Da fikk de en lapp (en loddseiddel) hvor det ble skrevet for eksempel, 2 l. nysilt, som var 2 liter vanlig melk. Så tok man med seg eget spann og denne lappen og leverte til Foll'stan nede i meieriet som målte kald, god melk opp i spannet.

Forts. neste side

Seminar på Riksarkivet i Kongsberg

Fylkesarkivet for Vestfold inviterte til seminar tirsdag 29. november 2005.

Seminalet var tiltenkt alle som arbeider med privatarkiver i Buskerud. Det ble invitert både lokalhistoriske arkiv, bibliotek og museer.

To hovedtema ble behandlet på dette seminaret - arkiv og sikkerhet, med fokus på fysisk sikring og personvern, og formidling av arkiv.

Et av formålene med seminaret var å bli bedre kjent med hverandre og få et innblikk i hva de ulike bevaringsinstitusjonene jobber med. En fikk derfor et par bevaringsinstitusjoner til å fortelle litt om det arbeidet de gjør.

Seminalet ble holdt på Statsarkivet i Kongsberg, Frogsv. 44. Statsarkivet stilte med gratis lokaler, og Fylkesarkivet for Vestfold spanderte lunsj og kaffe. Det ble derfor ingen seminaravgift.

Kjell Jørgensen og undertegnede fikk anledning til å delta på seminaret. På programmet sto: Arkiv og sikkerhet. Fysisk sikring og personvern v/Kjell Kleivane, Statsarkivet Kongsberg. Formidling av arkiv. Ingrid Nøstberg fortalte om ulike formidlings-prosjekter ved Fylkesarkivet for Vestfold

Vi fikk en omvisning i bygget, og lærte en hel masse om sikring og lagring av dokument-

er. Protokoller fra Røyken (kirkebøker etc.) fant vi meget omhyggelig tatt vare på i reoler i lokaler med 18 -20° celsius og med fuktighet regulert innen område 50-55. Det ble spesielt understreket viktigheten av at temperaturen holdes konstant. Våre tanker gikk uvilkårlig til de bøker og dokumenter som ligger lagret på loftet i Kornmagasinet, der temperaturen sannsynligvis svinger mellom -10° og +40°, om ikke enda verre.

I lagringsrom bør det unngås vinduer, vannledninger og unødige elektriske installasjoner. Det bør installeres alarmanlegg, og føres kontroll med tilgang til lageret. Vi fikk også se hvordan gamle og ødelagte dokumenter og protokoller ble reparert. Dette er en uhyre arbeidskrevende operasjon, og det kan varmt anbefales og heller ta godt vare på det vi disponerer.

Innlegg også fra Solveig Halvorsen fra Arbeiderbevegelsens arkiv og bibliotek, samt fra Bent Ek fra Eiker arkiv.

Lagring og sikring av slikt materiell bør vel være et viktig samarbeidsprosjekt for Røyken Kommune og Røyken Historielag. Dette må også omfatte lagring av fotografier etc.

BJØRN FOSSNES

Forts fra side 17

Melk ble også kjørt hver morgen til forretningen til Adam Follestad ved Sundbysvingen, Samvirkelaget og Frans Jansen i Åros og Høvik og Solstrand landhandlerier i Båttstø.

Eventuelt overskuddsmelk ble sendt i melkespann med toget fra Røyken stasjon til Fellesmeieriet i Oslo.

Selve meieriet ble nedlagt ved utgangen av 1952. Gårdene måtte da kjøre melken til en melkerampe ved hovedveien. En melkebil tok så med spannene til Røyken Meieri.

Melken til butikken på Hotvedt Meieri måtte da hentes på Røyken Meieri

Nedleggelsen av Hotvedt Meieri var på mange måter starten av en ny epoke. Melk på flasker til forbrukeren hadde blitt introdusert, og færre gårder produserte melk. Nedleggelsen

av meieriet førte også til mindre aktivitet og omsetning i butikken. Dette var på mange måter starten på en sentraliseringprosess som ikke var spesiell for det lille lokale området, men som berørte de aller fleste småstedene i Norge.

Einar Follestad døde plutselig nyttårsaften 1952 av hjertesvikt

Familien Follestad drev poståpneriet og forretningen enda noen år, men da Johan junior også døde brått av hjertesvikt våren 1957, solgte Johan senior og Anna stedet til Hans og Monne Wear. De drev forretningen og poståpneriet i noen få år før det hele ble avviklet.

Johan senior og Anna flyttet til Drammen. Anna giftet seg der på sine voksne dager.

WILHELM SVENDSEN

Låven på Rore havnet i Prestenga

Låven på Rore lå der Rortunet nå ligger. Den lå tett inntil riksveien, mens låvebrua gikk over veien til skrenten der gården lå, forteller Torstein Borgen (86). Han kan huske at som barn hoppet de mye i høyet. Ellers var det skummelt å gå forbi låven etter mørkets frembrudd. Det vanket ofte loffere og andre som søkte husly der.

Omkring 1925-30 skulle låven på Rore rives. Både Waldemar Jensen og Olaves Borgen i Prestenga meldte sin interesse. - Den gamle låven til Waldemar hadde brent ned. Og planken på låvebrua på Rore som var av forholdsvis ny dato, ble kjøpt av Waldemar til en pris av 100 kroner. Steinene under låvebrua var også nyttige. De ble hentet med hest og vogn av Waldemar og brukt til steinsetting av Bøbekken mot eiendommen hans, forteller Torstein.

Far til Torstein, Olaves Borgen, kjøpte hele Rorlåven for 375 kroner og fikk Erling Andresen til å frakte materialene med lastebil for 2 kroner lasset. - Dette ble reisverket til bror min Asbjørn Borgens hus i Prestenga, sier Thorstein.

Thorstein Borgen

Thorstein Borgen, født 28.02.1920 husker det meste, sin høye alder til tross. Han forteller at bekken som i gammel tid ble kalt Mosk og gikk forbi Skaarhuset, lå i rør under riksveien, men ellers gikk den i en dyp grøft over selve Rorjordet ned til Bøbekken ved kirken. Cementfabrikken brukte grøfta som fyllplass, mens vanlig husholdningsavfall ble bragt til Almedalen.

Borgen jobbet ved Cementfabrikken i 40 år, men har også kjørt for Spikkestad Teglverk sammen med Andersengutta (Tangoen) i årene 1938-39.

Han har aldri vært redd for å ta i et tak, og da han skulle bygge seg hus i Prestenga, hogg han alt tømmeret selv. En jobb som gikk over fem år.

Tømmeret ble dratt ned fra skogen til riksveien og fraktet med bil til Grette hvor de skar alt sammen for 190 kroner, ler Thorstein.

JORUN LILLELIEN KASPERSEN

Thorstein Borgen avgikk dessverre ved døden 5. mai 2006.

RED.

Steinene fra låvebrua på Rore kan fortsatt skimtes ved brua over Bøbekken i Prestenga.

Foto: Jorun Lillelien Kaspersen

Kara på krakken

Utenfor garasjen til Oskar Foss og butikken /postkontoret til Oscar Sletta stod det en VEL-krakk i mange år. Geografisk sett blir dette midt i dagens Aukevei, der den starter ved Slemmestad veien. Denne krakken var fast møtested for noen gamle pensjonerte heder-skarer i Bødalen. De ventet på avisen «Fremtid-en», som kom med «blå-bussen» fra Drammen. Det var egentlig enkelt i femtiårene, «blåbuss-en» til Helling kjørte til og fra Drammen og «gul bussen» til Schøyen kjørte til og fra Oslo.

De som møttes ved krakken var **Edvard Wøien, Edvard Nyfjeld og Ludvig Bjerknes**. Latteren satt løst og historiene var mange. Kara røyka krokpipe og det var ikke hva som helst de stappet den med, det gikk i Karvet Blad eller skråtobakk. Uansett, den største morskapen de hadde var å lure i en guttunge et skikkelig magadrag fra pipene sine og i tillegg holdt de pipehodet høyst når de «gav bort» et drag. Det ble endel sterk pipeolje som ble hostet og spyttet ut, til karas store fornøyelse. Husker spesielt at Gunnar og Harry Iversen og Gunnar Falk var hyppige testere av pipene!

Sandbakken

Aking med kjelke var en populær vinteraktivitet i 50 åra. Sandbakken var godt egnet til formålet, den bakken gir god fart. Det å starte fra dagens Torsvei på Sydskogen og kjøre lengst mulig ut på sletta i bunn av bakken, var utfordringen. «Nyveien» kalte vi den delen av dagens Bøvei, som starter ved Slemmestadveien og går til Frøyasvei. Resten var Sandbakken. Den store svingen hvor Bergliveien tar av, het ikke noe annet enn «Ski svingen», for der bodde Karl Ski. Senere ble det «Kjos svingen», for Harry Kjos bodde tvers over veien for Karl Ski. Denne svingen var en utfordring, ble farten for stor, så var det andre «krefter» som overtok og mange er de kjelkeakere som har vært gjennom og over brøytekantene her. Varmen holdt vi ved å gå hele veien opp igjen, for ny fart. Biler var en skjeldenhet og representerte ingen fare for oss ungene, slik vi så det. Kom Reinart Bryhn eller Martin Bø kjørende, så kunne vi alltid «henge oss på» oppover.

Når så våren kom, var Sandbakken også populær. Der tok sola godt og snøen forsvant tidlig. Vi fikk på oss «de lave skoa» og kastet på stikka. Søringene var store og godt egnet til

formålet. Det var endel lommepenger som skiftet eier her også. Mange hadde en fabelaktig teknikk med å riste opp «kron» eller «mynt». Vi satt ofte på Bøsnipa og det var slik at vi kunne navn på alle som bodde i husene vi så derfra. Ofte hadde vi en liten konkurranse om å huske alle i hvert enkelt hus. Bøsnipa innbød til klatring også. Heldigvis var det ingen som falt ned, selv om det var nære på noen ganger. En gang måtte vi hente stige for å hjelpe Tom Karlsen ned, han hadde klatret seg fast og kom hverken videre opp eller ned!

Skøytebaner

Bødalsdammen

Nedenfor Skrede eiendommen, i Arne Bø's skog lå det en dam. Den skaffet vann til en rekke husstander nederst i Bødalen, til langt ut i 50 årene. Denne dammen var også en populær skøytebane om vinteren. Idag er den helt borte - den lå midt i Børønningen boligfelt.

Høymyrdammen

Denne dammen på delet mellom Røyken og Asker, som Norcem eide, var en populær dam for alle som hadde lyst til å gå på skøyter. Det betinget selvsagt at noen måket, men det ble gjort av ivrige entusiaster, flest fra Slemmestad, men både Heggedal, Vollen, Bjerkås og Bødalen var representert. Det ble spilt mye bandy på Høymyrdammen

Grodalsdammen

Demningen ved «Låsesmia» i Grodalen ble også mye brukt som skøytebane. Vi fikk rapporter fra de ansatte bødølingene på Røyken Jernvarefabrikk om isen var sikker. Var den det, så gikk turen dit.

Bårdsrudtjernet

Dette store vannet innbød til skøyter. Spesielt før snøen kom. Det var ikke så mange som orket å rydde plass til bandy spill eller rundbane, det ble for langt å bære rydderedsaker. Derfor var det populært i barfrostperioden i oktober/november.

Fotballbanen i Bødalen

Denne ble først gressbane i 1967, fram til da var det vekselvis koks og grus på banedekket. Den var som skapt til islegging, og islagt ble

den, av ivrige foreldre. Her hadde vi mange år med god skøyteis.

«Hoppbakker»

Ola-Petter'n

Det var fellesnavnet på jordene til eiendommen Bekkelaget. Ole-Petter Larsen var eier, derav navnet. Her ble det laget mange hopp i forskjellige størrelser, og det ble en utfordring å tørre å hoppe i den største. Dagens Kvernvei slutter like i nærheten av hoppbakken. Vi tok fart på Bergliveiens høyeste punkt og ut bar det. Oretrærne langs Bøbekken ble hugget, slik at vi kunne kjøre over bekken til Bjerknes eiendommen.

Anders-bakken

Anders-bakken er snarveien mellom Bøveien og Kiwi butikken i Bødalen. Navnet fikk den fordi Adolf Andersen bodde i huset midt oppe i bakken. Den skråningen som vender mot Bøbekken og Bøveien ble brukt til hopping. Vi lagde et snøhopp og så var det full aktivitet. Noe av utfordringen lå i å krysse, først Bøveien, med sprett opp og så ned på andre siden av veien og over Bøbekken. Målet var, først et hopp i Anders-bakken og så avslutte med et hopp over veien og helst over bekken også. Det har vært mange dristige varianter her og ikke så få skibrekke heller. På vårparten ble hele skråningen til is, og da brukte vi rattkjelkene.

Bjerknesbakken

I Bjerknes var det også en hoppbakke. Ved å ta fart fra der Sverre Dreier bor idag (Slemmestadveien 32) så gikk ovarennene langs husveggen i Bjerknes og hoppet var 3-4 meter forbi hushjørnet. Hvis du ikke ramlet - fortsatte «turen» over Bøbekken og opp i motbakken på andre sida, hos Hilmar Edvardsen.

Bakken innbød til å hoppes helt ned. Det gjorde Dagfinn Ingebretsen en gang, på selvlagede tønne-staver. Vi banka pusten i'n etter hvert. Han sto «dønn» på sletta.

Alpint !

Selv om det var mange bakker og skråninger i Bødalen, ble det aldri noe alpintmiljø i femtiårene. Vi lærte først om det i forbindelse med OL i 1952. Det nærmeste vi kom var da brødrene Odd og Aksel Larsen hogg ned alle trærne under Sandbakken, satte opp noen «porter» i skrålia ned mot huset i Solliveien, hvor Richard Andresen da bodde. Til og med lyskastere hadde de rigget opp i en periode!

Aukevarden

Det å reise på påskeferie var et relativt ukjent begrep i Bødalen i 50 årene. Det nærmeste vi kom påsketur, var en skitur til Varden på Aukeåsen. Var været fint, kunne vi sitte i timesvis i solhellinga og se mot Nærnes, Nesodden, Åros og Håøya, ja langt utover Oslofjorden og få litt farge i et vinterblekt ansikt.

Ingen slo Arne Foss, kanskje bedre kjent som Tarzan, med brunfargen. Han rigget seg til på granbarseng og kastet skjorta så fort sola viste seg fram. Han imponerte oss ungene. Trigpunktet på Aukevarden var et høyt tårn, bygget av furustokker. Populært å gå opp i og herfra hadde man ekstra god utsikt. Tårnet ble demontert på 60-tallet.

Krokløpet

Det var en liten tradisjon som Einar Foss sto for, det å arrangere et årlig langrenn i Aukekroken, «Krokløpet». Alle prøvde seg, men få slo Einar. Han lagde ei 10/12 km lang skiløype rundt om på Aukeåsen, han skaffet premier og merker. Han sørget for premieutdeling. Alle ventet vi på at datoen skulle bli kjent, for Krokløpet måtte vi delta i.

De grønne slettene

Øverst i Aukekroken, ovenfor alle husene, langs stien mot Aukevarden ligger det en slette som idag benyttes til lagring av tømmer og ved. Stedet ble kalt «de grønne slettene» på 50-tallet. Senere, under bygging av den første lysløypa på midten av 60-tallet ble «Blankvannsbråten» introdusert. For oss som vokste opp under og etter krigen er det «de grønne slettene» som gjelder. Her hadde ungdommen laget en miniatyr friidrettsarena, ei rundløype på ca. 250 meter og med egen vanngrav for hinderløp, samt lengdegrop og høydehoppstativ. Her ble det løpt runde etter runde og konkurrert over en «lav sko». Det ble miljø ut av et slikt tiltak.

Sibir

Det var ikke fritidsklubber i 50 åras Bødalen. Bødalen IF hadde rett nok ei lafta klubbhytte ved idrettsplassen og noe aktivitet foregikk der, men da Posthusbrakka på Slemmestad ble revet i 1957 og lagret i «løs vekt» ved fotballbanen, fikk ungdommen «tak over hodet». Matrialele skulle brukes til Samfunnshuset, men 3-4 år lå de stablet under Eternitt tak og kledd inn med tykk filtduk. Det formelig ropte

om å få besøk og det fikk det. Her rigget ungdommen seg til og stablet litt om og innredet et populært tilholdsted. Ikke alltid like populært hos formann i byggekomiteen, Olav Bjerknæs, for han skulle jo bruke matrialene til Samfunnshus. For oss tidlig i tenårene var det glimrende. Navnet Sibir fikk det fordi det ble ganske kalt der om vinteren, men Sibir ble et begrep. Her lærte vi å spille poker og jeg er redd for at mange ukelønner har skiftet eier der. Willy Jakslund var en god læremester og han hadde et standard uttrykk. Etter at egen innsats var vunnet tilbake, la han myntene i lomma og sa: «nå spiller jeg med penga deres, gutter». Vi så opp til Willy, han var en god kortspiller. Målet var alltid å «loppe» Willy.

Det var en utfordring å besøke Sibir. Samtlige matrialer var som nevnt rester fra den demonterte Posthusbrakka fra sementfabrikken og høsten 1957 var det mange dugnader som besto i å trekke ut rustne spiker fra disse gamle matrialene. Ikke alle spikre var borte og de fleste som besøkte Sibir, måtte nok en tur «hjemmom a'mor» å sy sammen ei flenge i buksa eller jakka.

Egentlig er det et under at ikke hele plankehaugen brant ned. Det ble konsumert endel sigaretter, og det kombinert med fyrstikker midt i en stor plankehaug, er egentlig ikke noen god kombinasjon, på flere måter, men det brant aldri! Materialene ble benyttet til samfunnshuset og i 1961 var «Sibir» historie. Samfunnshuset ble ferdig i 1963.

«Ølstadkiosken»

Et sentralt møtepunkt i Bødalen var kiosken til Finn Ølstad. Konstruksjonen var enkel, halv-

parten var kiosk og halvparten var overbygd oppholdsted, uten vegger, men med brystpanel og sittebenker og et bord i midten, innvendig. Is, brus, kjeks, drops og sjokolade ble tilgjengelig utenom butikkens åpningstid. Når Bødalens fotballag returnerte etter bortekamp, var også kiosken det sentrale møtested for referat til de som ikke hadde sett kampen. Kiosken lå på dagens parkeringsplass til firma Norsecraft Maskin A/S, midt i Bødalen. Den var også et populært stoppested for reisende på vei til og fra hytta i Hurum.

ERINDRINGENE ER FØRT I PENNEN

AV JAN BJERKNES

Rettinger

Fra Jan Bjerknæs har vi mottatt følgende retting:

Jeg er blitt oppmerksom på en feil i min artikkel om Ølstadbråten i BM nr.48. Kan du ta med dette som rettelse:

Ved en inkurie har feil navn blitt brukt på side 20, spalte 2, rett under bildet av Mathea Ølstadbråten.

Christopher Ambrosiusen Gjellum (1702-1772) forekommer også på begge sider. I sitt første ekteskap, med Mari Tollevsdatter Schryseth, er han tippoldefar til Johan Olsen og i sitt annet ekteskap, med Mari Halvorsdatter Aschestad Maria Hansdatter Aasgaard blir han oldefar til Mathea Pedersdatter.

Mari Halvorsdatter Aschestad var moren til Christopher Ambrosiusen Gjellum, ikke ektefelle nr. 2! Hans annet ekteskap var med Maria Hansdatter Aasgaard.

JAN BJERKNES

Redaktørtabbe!

Ref. BM nr. 47

I artikkelen «Ny bygdebok for Røyken» står det i første avsnitt at boka ble presentert 30. desember. Riktig dato skal være 30. november.

Bjørn beklager.

Her ser vi bl.a. Astri Bøe, født Torøbråten og Arve Kjeldsås i Ølstadkiosken i 1962.

Eventyr og historier fra Røyken

Anders Faye, som i årene 1810–1815 bodde og gikk på skole hos «Røykenpresten» Christian Holst, ble den første store samler av sagn og eventyr. I 1833 kom boka hans «Norske Folke-Sagn». Bare skjeldent oppgir han kilde, det heter: «Meddelt» eller «Mundtligt», så vi vet ikke hva sagn han kan ha hentet her i bygda. Samme året som boka kom ut tok Petter Christen Asbjørnsen examen artium. Da dro han på sin første samleretur hit ut og skrev ned eventyret om «Kari Trestakk». Siden var han her i 1840 og 43 og skrev ned:

Kong Karl og Kong Finn, Presten og klokkeren

Fugl Dam, Arbeidsmannen og døtrene hans
Soria Moria slottet, Gevorben soldat - fragment

Rike Per kremmer, Grisetor

Manndatter og kjæringdatter, og Gudbrand i lia.

I «Plankekjørerne» lar Asbjørnsen Anders Smestadbakken fortelle fire historier om Røykenpresten og fanden.

Bjørnen og reven fortalte Hans Oddevald i 1876 til E. Ferden.

Grisen som var lei levemåten sin, har Ferden og notert fra Røyken.

Åsgårdsreia over Torsbråtan og Huldra i Kjelstadmarka av Erik Johanson og Skrittene i Prestegården av Gunvald Kvarstein

Tegning:

Røykenpresten på stabburstrappen maner Gamle Erik og smådjevlene

Vil du lese eventyr fra Røyken?

I så fall kan du bare skaffe deg den gamle bygdeboka. Den får du kjøpt hos Historielaget for bare kr. 150,— om du ikke alt har den da?

Da sokneprest Jens Jonas Jansen kom til Røken, sendte han ut en oppfordring til innsamling av folkeminner. Det ble lærer Anders Killingstad som kom til å ta seg av oppgaven. Samlingen hans som fyller tredve store sider i hans bygdebok «Røyken Bygd før og nu» har han kalt «Sagn og overtro, huldre og nissehistorier». Enkelte av disse er bare korte notat på få linjer, men vi har alle med på denne lista:

Nissen fra Slemmestad og Nærnes
Skipsnissen

Røykenpresten på stabburstrappen maner Gamle Erik og smådjevlene bort

Nissen og svenskegutt
På livet løst
Nissen og tømmermannen
Nissen som ikke torde stå for skudd
Wearnissen
Nissen er snekker
Nissen i bryggerhuset
Nissen som jaget tjenestegutt
En byreise som fikk brå slutt
En ungkarsfant
På låven
En mislykket strek
Nissen som skipstømmermann
Nissen som utvandret
Bønissen og Snipenissen
Gullaugnissen
Svartebergshuldra
Iglevannshuldra
Huldrevannet
Trollfisk
Huldregården ved «Trappen»
Ei huldreku
Djevelhunden
Synkverving
Spøkelsesbåten i Dramsfjorden
Jens Trebein og huldra
Spillemannshaugen på Auvi
Nattlig ridefølge
Skattegraveren
Skatten og den skremte kjærringa
Maktstjålen mann
Maktstjålen hest
Synene i Gutter Ruddalen
Synet i veien
Den usynlige fotgjenger
Spøkelsesferden
Erik skolemester og gjenferdet
Troll Nils
Husmannen fra Nærnes
Skogbrannen
Spillet som skremte mannen
Gullebro

ETTER BERNT B. SVENDSEN,
BJØRN FOSSNES

Blåhella Kystsamling

Åpningstider sommeren 2006

Kl. 11.00 - 15.00

Søndag 21. mai
Søndag 28. mai
Søndag 11. juni
Søndag 18. juni
Søndag 25. juni
Søndag 13. august
Søndag 20. august
Søndag 27. august
Søndag 3. september
Søndag 10. september
Søndag 17. september
Søndag 24. september
Søndag 1. oktober

Gratis adgang

Det er salg av kaffe, saft og vafler
samt lokalhistoriske skrifter og noen
"gamle landhandelsvarer"

Blåhella kystsamling ligger ved
kyststien mellom Båttstø og Åros.

VELKOMMEN!

Røyken Historielags første æresmedlem

Hans Graff var blant initiativtakerne til start
av Røyken Historielag, og ble lagets første
formann. Gjennom alle disse 40 årene har Hans
stillet opp i ulike sammenheng, og bidratt til
lagets vekst og utvikling. For sin innsats ble
han på årsmøte utnevnt til æresmedlem og til-
delt diplom. Vi gratulerer!

RED.

Ola Sveen med elever, trolig tatt i 1928

1)Arne Sandnes 2)Trygve Fjellseth 3)Per Fjell 4)Erling Lillelien 5)Arne Jørgensen

6)Marit Hågestad 7)Nora Auke 8)Ella Olsen 9)Rolf Småland 10)Oddmund Dambo 11)? 12)Randi Albertin

13)Lise Lotte "Popkind" Morritz 14)? 15)Borghild Bjerknes 16)Irma Martinsen 17)Else Ingebretsen
18)Anne ? 19)Jenny Kristoffersen 20)Gunvor Henriksen

Omslagsbildet

Slemmestad gamle skole

Bilde er trolig tatt i 1912. Skolen ble bygget i 1899 og bygget på i 1910. Bygging av lærerboligen som troner i bakgrunnen ble utført i 1911. Ny skole ble bygget lengre opp mot Lillelien i 1916

Våningshuset på Rore skimtes mellom trærne midt på bildet. Legg merke til broen fra fjellknausen over veien til låven der Rortunet er i dag.

Veien som damene går på ble asfaltert våren 1949, mens undertegnede slet med matematikkexamen i øvre etasje, vindu nr. 2 fra venstre.

Under og etter krigen bodde skolestyrer Ola Sveen med frue i lærerboligen. Også vaktmester Kjos, frøken Bjerkhol og frøken Oddny Engelbrektsen hadde leiligheter der.

RED.

Avtale om leie av Kornmagasinet.

Følgende regler gjelder:

Leieprisen er **kr. 1.500.-** og gjelder bruk av hele 1. etasje (hvis ikke annet er avtalt).

1. All aktivitet skal være avsluttet kl. 01.30 (komm. vedtekter)
2. Bruk av oppvaskmaskin er påbudt.
3. Brukt servise og glass ryddes på plass i skapene etter bruk
4. Brukte kluter og kjøkkenhåndklær legges i skittentøykurv under kjøkkenbenken.
5. Sjøppel sorteres etter gjeldende komm. regler og bæres ut i avfallsbeholdere på utsiden.
6. Tomflasker skal ikke settes igjen men tas med hjem.
7. Kjøleskapet skal være tømt.
8. Knust glass eller servise erstattes med kr. 30.- pr. stk.
9. Leietaker skal rydde etter seg, dvs. at stoler og bord settes på plass slik de sto ved ankomst.
10. Vask av lokalene er inkludert i leien. Ved ekstra vask pga utilbørlig tilgrising av gulv, blir leietaker belastet med kr. 200.- ekstra.
11. Hvite duker kan leies for kr. 25.- pr. stk. Vask er inkludert. Ved ekstra vask pga. utilbørlig tilgrising av dukene, blir leietaker belastet med kr. 15.- pr. duk.
12. Leietaker er ansvarlig for at alle lys (unntatt utelys) slukkes, vinduer er lukket og dørene låst.
13. Aldersgrense for utleie er 30 år.
14. Vær varsom med levende lys. Fakkeltanter ute skal stå minst 3 meter fra bygningen og fjernes etter bruk. Røyking er ikke tillatt innendørs.

Leietaker mottar 1 eks. av denne avtalen ved utlevering av nøkler.

Tilbakelevering av nøkler skjer etter avtale. Leieavtalen returneres sammen med nøklene i undertegnet stand, og bankgiroblankett sendes/utleveres.

Evt. skader på innbo eller servise påføres her: _____

Leiedato: _____ Leietaker: _____ Tlf.: _____